

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.

Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:

Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Főszerkesztő:

Dr. Rajk Aladár
orsz. képvis.

Főmunkatársak:

Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:

Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

Tisza terve.

Tehát Tisza megcsinálta haditervét. A mai hárszabályokat nem fogja sérteni, ezt jelentette ki. Beterjeszti az engedményeket biztosító javaslatokat, s ha ezeket komoly bírálat tárgyává mernék tenni, akkor ezt obstrukciónak tekinti, s megkezdi a harcot könyörtelenül. Hogy azonban látszatát adja alkotmány-szeretetének, csütörtökön még egy intő szótartot intéz az ellenzékhez.

Tehát harc. De hogyan? Érti Tisza István, hogy az a harcmódor, melyet eddig folytatott, jogtalan volt. Utólagosan vallja jogtalanának, amit eleinte szükségesnek, jogosnak, szentnek tartott. Vajjon ezen vallomása után bizhatunk-e abban, hogy amit tervez, az nem lesz alkotmányellenes, az nem lesz sérelmes a magyar nemzetre, ha az jogos és igazságos lesz?

Pedig, hogy eddigi eljárásának jogoságát dezavualta, azt elismerte akkor, amikor kijelentette, hogy ezt a harcmódort folytatni nem fogja. Mászt akar: módosítani fogja a hárszabályokat, hogy így minden erőszakosságára rányomja a törvényesség látszatát, hogy elháríthasson magától minden felelősséget, s mindazt az odiumot, amely a nemzeti követelményeknek eltiprásából támad,

magáról a magyar nemzetgyűlésre háríthassa. Ugy tesz mint a Caesarok, a kik abszolútizmusuknak megalapítását a néppel szentesítették látszólag csupán. Mert a nép, melyet a dicsőség álmába ringatott, mikor ezen álomból felébredt maga rombolta le Caesarainak alkotásait, ezzel a rombolással mintegy veze kelve büneiért, melyek értelmi szerzője a Caesar volt s ő, a nép, csak vak eszköze.

Módosítani fogja tehát a hárszabályokat. De hogyan? Ezt nem árulta el. Nem volt szabad elárulnia, nehogy haditervét megtudják az igazak s megakadályozzák céljának elérésében. Hú katonái nem is voltak reá kíváncsiak, aminthogy nem kíváncsiak a Caesarok, az imperatorok haditerveire az ugynevezett hadsereg emberei, akiket büszkélkedve neveztek közkatonáknak, de akiket a történelem zsoldosoknak nevezett el.

De ha a közkatonák nem is kíváncsiak, kíváncsiak az üldözöttek. Elismerjük, hogy ez a kíváncsiság nehezen elégíthető ki, Tisza István jó hadvezér. El kell ismernünk, Tisza István azt mondta, hogy ő a hárszabályok módosítására vonatkozó javaslat tárgyalásánál mindenkit meghallgat és éppen ezért nem akarja a napirend-vita keretében letár-

gyaltatni. Tisza István megengedi majd, hogy harcolhassanak a nemzeti jogok harcosai addig, amíg terveivel összefér a harc. Biztosítani kell a látszatát annak, hogy ő, a Caesar nem akar elnyomni népeket, hanem a népek, a nemzeti szabadságért harcolók sem tértek meg a saját szférájukban, s így meg kellett őket fékezni. Megvárja, míg a taktikázásban annyira megsért valakit, hogy ez fájdalmában visszaüt. Akkor azután szabad lesz az elkeseredett harc. S minő dicsőség lesz a győzelem.

Nagy lesz a dicsőség. Tisza István hivatkozhatik arra, hogy ő nem bántotta a nemzeti jogok harcosait, csak azokat, akik nem akartak rendet tartani, nem akarták a támadó jogait is elismerni. Ő a nemzeti jog harcosait dehogy is bántotta. Kimerne neki ezért szemrehányást tenni? Kimerné őt vádolni, őt a rendcsinálót?

Hanem azért a Caesarok sorsát ő sem fogja kikerülni. Csak az a baj, hogy a Caesarok sorsából veszedelem háramlik a birodalmakra is. Hogyne lehetne hát kíváncsi a harcoló ellenzék: miképen akarja Tisza a hárszabály revízióját keresztül vinni. És ha nehezen találhatja is ki, de ez ne csüggeszsze, ez csak figyelmesebbé tegye.

TÁRCA.

Á m ó.

(Élőkép.)

Irta: Fodor Gyula.

(Gyümölcsös kert, az aljban magas szilvafákkal. A szomszéd kertet egy patak választja el. A fák alatt, magvas buja fű kalászeit himbálja a juliusi szellő. A verőfény itt-ott áttör a lombok közt. Főnt tengelicék ezüst csengésű dala trillázik, lent a fűben fekvő, egy tíz éves fiú ismétlő leckét tanul a latin nyelvtanból. Falusi hangulat.)

A fiú: Ámó, — ámasz, — ámat, — szeretek, szeretsz, szeret.

(Két kezével támasztja fel állát és szórazottan bámul a meleg légbe. A patak tulsó partján egy nyolc éves, bájos kis teremtés lassu lépésben közeleg, miközben harisnyát köt. A kötőtűről leejtve a szemeket, összevonja fekete szemöldjeit és bár arcának kis, nevető gödröcskéi ellentmondanak a bosszúságának, idegesen kapkod a kötőtűvel a leejtett szemek után. A fiú, hasmánt fekvő ki nem látszik a fűből, ahol újból kezdi a »magolást«.)

A fiú: Ámó, — ámó, — ámó . . .

A leány: Jé! Maga mit gajdol ott Aladár?

A fiú (hirtelen felül és nagy barna szemét a leányra mereszti): Tanulok, — — azaz — — készülök — — a latin nyelvtanból.

A leány (megáll és fifikusán): Mi az a latin? Hiszen maga diák?

A fiú: No persze. Hát, a deák nyelvtant magolom.

A leány (az ajkát bigyeszti): Mi az az ámó, — ámó, — ámó? Mért kell ezt háromszor mondani? Nem elég egyszer?

A fiú (mohón nézi a leányt): Nem, mert ezt nagyon meg kell tanulni. Maga is ezerszer felveszi a kötőtűre az egyforma szemeket, míg úgy fogja tudni behunyt szemmel a kötést, mint a nagymamája.

A leány (sértődötten): Ó, a nagymama sem azért hunyja be a szemét, mert tán a kötés könnyű mesterség?

A fiú: Meghiszem azt! Én nem tudnám.

A leány: No látja. Maguk nem hijába tanulnak annyiféle nyelvtant, de sokat is tudnak nyelvelni.

A fiú: Ó, ami azt illeti — —

A leány: (Előkelőséget affektálva.) Kérem, csak folytassa, — — nagyon érdekes.

A fiú: Ami azt illeti, — nem tudom, mit folytassak? A nyelvtant, vagy a nyelvelést?

A leány: (Mintha a kötetet figyelné.) Kérem,

csak maradjunk a leckénél. De mondja csak előbb, mit fedez az az ámó?

A fiú: (Zavarban.) Aaz? Annyit jelent, hogy: szeretek.

A leány: (Meglepetést színlel és csípősen.) Maga?

A fiú: (Fülig elpirul.) A könyvben van.

A leány: (Fürkésző gúnnyal.) Mondhatom, derék leckéik vannak.

A fiú: Miért? Hiszen az semmi különös. Szeretek enni, inni, sétálni . . .

A leány: Nna! . . . És nyelvelni. Alig hiszem, hogy a könyvben azt jelenti.

A fiú: (Sértődötten.) Ha nem hiszi, jöjjön át és nézze meg.

A leány: Nem is lehet. A patakon nincs palló.

(A fiú hirtelen felugrik, kutatva néz szét s egy rozoga kerti lóca deszkáját lefeszítve, áttetzi a patakon. Átmegy a leányért, aki a fiú kezét fogva, apró tipegéssel átjön.)

A fiú: (Letérdelve a fűben a könyvhöz.) No, itt van, nézze: ámó=szeretek.

A leány: (A kötetet nézve szorgosan dolgozik.) Nem is igaz! A mi Margitunk vőlegénye is volt diák és ő úgy mondja: áj-low-jú.

A fiú: (Meglepetten bámul.) Az nem deákul van.

A leány: Miért ne? Maga még nem tudhat mindent.

O. M. K. E. Baján.

Az O. M. K. E. bajai gócpontja még e hóban formálisan meg fog alakulni, mivel a szükséges 100 tag már is bejelentette csatlakozását. Az a gyors eredmény, mely a vezetők működését kísérte, elég tanubizonyosága annak, mily hiánypótlónak ismerték fel kereskedőink az Omkét, hogy az elértekezlettől számított alig 8 nap alatt városunk majdnem minden számottevő kereskedője csatlakozását jelentette ki, úgy, hogy az előkészítő bizottság indíttatva érzi magát még e hóban a szükséges lépéseket megtenni, hogy a bajai gócpont formálisan megalakíttassék. Ép az idő rövidsége miatt, mely természetesen a munka túlhalmozódásával jár, lehetetlennek tartja az előkészítő bizottság, hogy mindazon kereskedőkhöz, kik még csatlakozásukat be nem jelentették, külön felszólítást intézzen, ez uton kéri fel tehát mindazokat, kik az Omke céljaival tisztában vannak, hogy csatlakozásukat a „Kereskedelmi Kaszinó” elnökségénél lehetőleg e hó 18-áig jelentsék be, hogy az alakuló gyűlésen városunk összes kereskedői képviselve legyenek.

Iparosaink körében csodálatos módon az a téves nézet jutott kifejezésre, mintha az alakulásban lévő egyesülés csupán a kereskedők érdekeit volna hivatva megvédeni és az iparosokét teljesen elhanyagolná. Aki alaposan ismeri közgazdasági viszonyainkat, természetesen tisztában van e hit tévességével és tudja azt, hogy a kereskedelem és az ipar érdekei között oly szoros kapocs létezik, mely azok szétválasztását teljesen lehetetlenné teszi. Örömteljes bizonyosága ennek azon jelenség is, hogy előkelőbb iparosaink köréből máris sokan jelentették be csatlakozásukat az Omke előkészítő bizottságának. Természetesen e szám ma még nem öleli fel összes helybeli számottevő iparosainkat, de remélhető, hogy ők is mihamarabb át lesznek hatva ez eszme életrevalóságától és nem fogják elmulasztani csat-

lakozásukat a Kereskedelmi Casinó elnökségénél szintén e hó 18-áig bejelenteni.

Az előkészítő bizottság ezenkívül felhívást intézett Baja szorosabban vett vidékét képező 27 község egy-egy kereskedőjéhez, melyben felhívja őket, hogy jelentsék ki csatlakozásukat a mozgalomhoz és szólítsák fel összes kartársaikat a belépésre. A szétküldött felhívás a következőképen hangzik:

Mélyen tisztelt Uram!

Bizonyára ismeretes Ön előtt az a mozgalom, mely az egész országban megindult és amelynek célja úgy a főváros, mint a vidék kereskedelmét egy hatalmas egyesületbe összpontosítani, hogy Magyarország összes kereskedői érdekeik megvédésében egyöntetűen járassanak el és oly hatalmas szervezetet alkossanak, mely kellő súlylyal bír illetékes helyen és adandó alkalommal szavát eredményteljesen felemelni.

Szükségtelennek tartjuk e kérdés fontosságát hosszasan fejtegetni, utalunk egyszerűen arra, hogy az ország fontosabb helyein az egyesülés már megtörtént és az Országos Kereskedelmi Egyesülés már eddig is számos vidéki gócpont felett rendelkezik.

Az O. M. K. E. központi vezetősége a »Kereskedelmi Kaszinó« kérte fel arra, hogy az itteni gócpont megalakításánál járjon elől és örömmel jelenthetjük, hogy a szükséges 100 tag az eszméhez való hozzájárulást már kijelentette és még e hó folyamán meg fogjuk a bajai gócpontot alakítani.

Nem volna azonban teljes működésünk, ha ennél a pontnál megállva munkánkat befejezettek tekintenők, mivel az egyesülés célja nem csak az, hogy a városi kereskedők érdekei legyenek megóva, hanem az ország összes kereskedőie és így szükségesnek tartjuk, hogy a bajai kerületet képező községek kereskedői is csatlakozzanak a mozgalomhoz, mely csakis ily módon lehet erős és hatalmas.

Felkérjük tehát önt, szíveskedjék mellékelte alapszabály áttanulmányozása után az idecsatolt gyűjtőívvel kartársait felkeresni, őket az egyesülésbe való belépésre bírni és ezen gyűjtőívet a »Kereskedelmi Kaszinó« elnökségének e hó 18-ig beküldeni.

Hihető, hogy ezen felhívásnak meg is lesz a várt eredménye és városunkban egy hatalmas egyesület támad, mely a kereskedelmet hathatósan fogja támogatni.

Schön Ödön.

Jogtiprások.

Baja, 1904. március 4.

Szabadság, Egyenlőség, Testvériség! Egy napon legalább százszor hangzik el ez a hármas jelszó. És mi azt mondjuk, hogy van Magyarországon szabadság és egyenlőség. Mi abban a naiv hitben vagyunk, hogy van hazánkban teljes szabadság és egyenlőség. Tekintsünk körül, pillantsunk vissza a közelmúlt napokra és vessünk önmagunkkal számot és kérdezzük meg önmagunktól: szabadság ez, egyenlőség ez? Nem kell sokat tanakodnunk az önmagunknak adandó válasz felett. Hazánkban ma a szó igaz értelmében rémuralom van.

Szentségtelen kezekkel tépik széjjel a gyülekezési és egyesülési jogot, beletaposnak a sajtószabadságba és arculcsapják az egyéni szabadságot.

Gróf Tisza István, Magyarország ezidőszerinti mindenható miniszterelnöke, azt mondja, hogy »csak« a szociálistákkal szemben fogantatosítja az erélyes rendszabályokat.

»Csak« a szociálistákkal szemben!

Hát tisztelettel kérjük, hát a szociálisták, amely párthoz az országban ezer és ezer munkás tartozik, nem emberek? Úgy bánnak ma ismét a szociálistákkal, mint a kivert, gazdátlan ebekkel szokás. Annak a munkásnak az egyéni szabadsága, aki magát szociálistának vallja, közprédára van bocsájtva. A magát szociálistának valló munkást oldalba rúghatja, lecsukathatja, toloncolhatja szolgabíró, rendőrkapitány, falusi nótárius, községi irnok, rendőr és zsandár, szóval minden ember.

Hát egyenlőség ez?

Csak vessünk egy pillantást a közelmúlt napokra és ott fogjuk ismét látni a sajtószabadság legnagyobb, legelkeseredettebb ellenségét, a cenzurát. Egy hét alatt elkoboztak két ízben egy újságot azért, mert ez az újság a

A fiu: De azt már tudom.
A leány: Shacking!
A fiu: Igen, az angolul van.
A leány: (Affektálva.) Ugyan, kérem. Hisz' az mindegy.
A fiu: (Mosolyog.) Mindegy
A leány: Nem az itt a fő, hanem az, hogy diák nyelven hogy mondják?
A fiu: Mit, kérem?
A leány: Azt, hogy: áj-low-ju
A fiu: (Elpirul.) Áj-low-ju?
A leány: (Komolyságot erőltetve.) Igen, áj-low-ju.
A fiu: Még oda nem jutottam a leckékben.
A leány: S az angolban már?
A fiu: Mert azt nem kell tanulni.
A leány: Ugyan?
(A lombok közt egy tengelice hirtelen abanahagyja az éneklést és a párja után csapongva a fűbe repül, miközben erős csengéssel csacsog: cin-cin-cserere-rece!)

A leány: Milyen bizalmasak ezek a madarak. Szeretném tudni, ilyenkor mit beszélnek?
A fiu: (Nevet.) Még nem írták meg a madárnyelvtant.
A leány: De valami értelme bizonynyal van. Cin-cin-cserere-recece . . .?

A fiu: Hogyne. Bizonyosan azt jelenti, amit a latin ámó.
A leány: Nna! Ez valami hosszabb lehet.
A fiu: Akkor: áj-low-ju.
A leány: Érdekes. És ön ezt tartja?
A fiu: Ugy, mint maga a kötést.
A leány: (Fekete harisnyás lábacskáját előbbre teszi.) Igen, már ezt is én kötöttem.
A fiu: (A fűben előbbre kuszik, mereven bámulja a kicsi lábacskáját, majd végig huzza mutató újját a karsu bokánál.) Igazán szép.
A leány: (Hátralép.) Shacking!
(A fiu hirtelen megragadva a kis lábacskát, a harisnyán át megcsókolja. A leány a csiklandós érzéstől felkacag és egyensúlyt veszítve a puha fűbe hanyatlik, miközben rózsaszín kerek térdecskéje kibukik a kurta szoknya alól. A fiu tágra nyílt hiuz-szemekkel bámul és arca lángol.)
A fiu: Igazán, nem akartam. Bocsánat, Gizella.
A leány (durcásan): Haragszom.
A fiu: Maga akkor is oly édes . . .
A leány (a jobbát mutatja): A kezem is megrándult.
A fiu (csodálkozva): Megrándult? (Simogatja.) Édes kis kacsók . . . (megcsókolja.)

A leány: Nna, hallja, maga ugy kurizál, mint egy nagy gyerek.
A fiu (félszegen): Én?
A leány: Igen, maga. Meglestem a Margitunk völgegyét, — szakasztott a mása. Minden férfi egyforma. Ezt tanulják maguk a nyelvtanokból. (Feláll és csipősen.) Ámó?
A fiu: Csak nem akar menni?
A leány: Igen, mert maguk gorombák. Visszaélnék a helyzettel. (Indul.)
A fiu: Holnap is fog kötni?
A leány: És ön nyelvtant tanul?
A fiu: Igen. És erre jön?
A leány: (Nyomva a szót) Nem!
A fiu: Akkor eleresztem a pallót a vizen.
A leány: Nem szükséges.
(Átmegy a pallón a maguk kertjébe és kíváncsian visszanéz. A fiu a könyv fölött térdelve nézi s amikor eltűnik a fák között, erősen hozzá lát a tanuláshoz, de nem tud tovább jutni ennél az egy szónál: ámó. Szemei könybe lábbadnak és öntudatlanul bámul a leány után a meleg légből s a fejében untalan ez az egy szó kovályog: ámó.)

miniszterelnökről nem mondott hízelgő dolgokat. A budapesti ügyészség lefoglalt és elkobzott egy nyomdai terméket szedés közben, mert a gyülekezési jogot merete annak szerzője tárgyalni.

Sajtószabadság ez?

Két hét alatt körülbelül százötven nyilvános népgyűlést tiltott be a szolgabírói hatalom. Feloszlattak több egyesületet. Embereket vészelt kutyákként üldöztek az ország egyik határáról a másikra. Egy csomó egzisztenciát tettek ez által tönkre, hogy a családapát kitoloncolták abból a községből, amelyben évekkel ezelőtt telepedett le és jövőt biztosított magának.

Hát szabadság ez?

És ez a nagy üldözés, ez a sajtószabadság megtépése miért történik? Mert az illetők, akikkel így bánnak el, szociálisták. Jól vigyázzunk! Ma »csak« a szociálisták szabadságát tették meg a Csákyék szalmájának. Ma még csak a szociálisták nem tetszenek a nagyúrnak. De majd kinyújtja a kezét tovább is. Holnap már arra fogunk ébredni, hogy a függetlenségi párt vidéki vezetői és sajtója izgatnak. És jön a lap-elkobzás, jön a függetlenségi párti kortések ideiglenes megfélézése, a függetlenségi párti népgyűlések betiltása.

Ma a szociálistákon van a sor, holnap a függetlenségi párton. Ma azokat írtják tűzzelvassal, holnap a függetlenségi pártot.

A megkülönböztetésekről e sorok írója is tud egyetmást elmondani. A legutóbbi választások alkalmával történt, hogy amíg kaució nélküli lapok tetszés szerint politizálhattak, amíg a kormány szekerét tolták, de a »Bajai Friss Ujságot« még azért is pörbe fogták, mert azt merészelt írni a törvényhatósági bizottsági tagválasztások előtt, hogy: »Független, önállóan gondolkozó, önzetlen embereket küldjünk a városi közgyűlési terembe.« Pörbe fogták azért is, mert a sajtótörvény világos rendelkezése folytán az országgyűlésből tudósítást hozott. De nemcsak pörbe fogták, hanem súlyos pénzbírságra is ítélték. És ez a liberális Széll kormányzata idején történt. Hát akkor mit várhatunk a törvénytipró Tisza Istvántól?

A sajtószabadság, a gyülekezési jog és az egyéni szabadság nem egy emberé, nem is pártoké, hanem az egész nemzeté.

Nem szabad tűrni, hogy a törvényben és alkotmányban biztosított jogokat és szabadságot egy önkénykedő ember széttepje, eltiporja, semmivé tegye.

Itt volna az ideje, hogy végre talpra álljon az egész ország és oda dörögje:

Ne tovább!

Fodor Károly.

A bajai kereskedőifjak egyletének bajja.

Városunkban, ahol igazán oly kevés alkalma van közönségünknek igaz művészek igaz művészetében gyönyörködni, szinte esemény számba megy a bajai kereskedőifjak egyletének művész-estélye, mely évről-évre a fővárosi színpadok és zene világ legjobbait szokta bemutatni a bajai publicumnak.

Ez idén Csillag Teréz a Nemzeti Színház tagja volt fénypontja az estélynek. Mikor színrelépett hatalmas tapsvihár üdvözölte. A »Hetten vagyunk« és »Ha kis madár volnék« c. költeményekkel nagy hatást ért, mely azonban a »Bál után« c. magán jelenet elmondásával érte el tetőpontját. Valósággal extazisba hozta a közönséget, annyi bájjal, kecsességgel és természetességgel adta elő.

Kivüle Schweiger Sándor operaénekes kitűnően iskolázott, hatalmasan csengő hangjával gyönyörködtetett.

Hamarosan népszerűvé vált Dayka Balázs a Vígsház tagja, aki elsőben a »Petőfi a hortobágyon« című Váradi-Kún-féle melódrámát szavalta szép, lendületes előadásban.

Nagy sikerrel énekelt egy néhány kuplét, de még nagyobb tetszést aratott az »Ajk és Száj« című verssel.

A zongora kíséretet Heidelberg Albert zongoraművész szolgáltatta. Solo játéka közlül Liszt II. Rhapsodiájával tündökölt művészetével. Bravuros technikája mindenkit bámulatra ragadott.

Az a nagyszámú előkelő közönség, mely a művésztélyt végig hallgatta, nagy és hála-köszönettel adózik az egylet derék vezetőségének, a melynek első sorban érdeme a művésztély nagy és igaz sikere.

A művésztélyt reggelig tartó tánc követte.

HIREK.

Március 15. A bajai polgári olvasó egyesület a magyar szabadság ujjaszületésének korszakos évfordulóját a folyó évben is megünnepli. E végből folyó évi március hó 15-én a Leitschuk-féle vendéglő helyiségében este 8 órakor közvacsorát rendez. Az ünnepi beszédet Miholicska István tanítóképző intézeti tanár ur fogja tartani. Ezen közvacsorán való részvételle az egyesület tagjait és általában a város polgárait hazafias tisztelettel ezuton is meghívja az ünnepélyt rendező bizottság. Aláírási ív az elnökségnél és az olvasó egyesület helyiségében van letéve. A résztvenni óhajtok az aláírást folyó hó 13-ig az említett helyeken eszközölhetik. — Egy teríték ára 2 korona, bor nélkül.

Személyi hír. Dr. Rajk Aladár országgyűlési képviselőnk dalmáciai útjáról hazaérkezett.

Közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi március hó 8-ik napján délután 3 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Polgármester időszaki jelentése a közigazgatás állapotáról.

2. A nagym. m. kir. Belügyministeriumnak leirata az 1902. évi zárszámadások jóváhagyása tárgyában.

3. Ugyanannak leirata Schvarz F. hitelezői javára árvtári kezelés alatt volt és a tartalékalapba beutalványozott 5959 K 63 f. és jár. iránt néh. Schvarz Gyula örökösei részéről támasztott követelés tárgyában.

4. Heves vármegye közönségének átirata az állításköteles kor betöltése előtt való nő-sülést tilalmazó 1889. évi VI. t.-c. 50. §-ának törlése tárgyában a képviselőházhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt.

5. Abauj-Torna vármegye közönségének átirata a lötenyésztes ügyében a kis-tenyésztek érdekeinek előmozdítása végett a nagym. földmivelésügyi m. kir. minister úrhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt.

6. Esztergom vármegye közönségének átirata a 7 éven felüli elhagyott gyermekek gondozási költségeinek az országos betegápolási alap terhére leendő átvétele tárgyában a képviselőházhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt.

7. Budapest székesfőváros közönségének átirata az építő iparosok követeléseinek, valamint a náluk alkalmazott munkások béreinek biztosítására vonatkozó törvény előkészítése tárgyában a nagym. kereskedelemügyi és igazságügyi miniszter urakhoz intézett felterjesztésnek pártolása iránt.

8. Árvászéki elnökhelyettesnek kijelölése.

9. A közigazgatási bizottságban üresedésbe jött egy tagsági helynek választás utján leendő betöltése.

10. A városi tanács jelentése a téglávetési jog hasznonbérbe adása iránt megtartott árverés eredményéről.

11. Ugyanannak jelentése a Cserepes pusztai VII. számú majorságban lévő cselédlaknál elkorhadt ablakok helyreállítása tárgyában.

12. Ugyanannak javaslata az építendő polgári- és népiskola részlettervei, részletes költségvetései és az építkezési vállalati feltételek megállapítása, valamint az építkezésre a kulturális alap terhére felveendő költsön feltételeinek megállapítása tárgyában.

13. Ugyanannak javaslata 83 K 68 f behajthatlan régi kórházi követelés leírása iránt.

14. Ugyanannak jelentése a városi tartalék-alapból ideiglenesen 22,000 koronának a házi pénztárba történt beutalványozásáról.

15. Diamant Lajos bajai lakosnak kérvénye a városi székház épületében általa bérelt bolthelyiség bérletének meghosszabbítása iránt.

16. Schwarcz József bajai lakosnak kérvénye a városi bérházban általa bérelt bolthelyiség bérletének meghosszabbítása iránt.

17. Bokányi Nándor bajai lakosnak kérvénye a Vajas és Sugovica vízében a város közönsége által gyakorolható és néhai atyja által hasznonbérrelt halászati jog bérletének meghosszabbítása iránt.

18. A rendőrkapitányságnak előterjesztése az utcaseprés rendszerének megállapítása iránt.

19. Mayer György és társai hasznonbérlek kérvénye a Cserepes pusztai VII. sz. majorságban lévő nagy istálló padlás-deszkázatának, feljárójának és szelelő kéményeinek helyreállítása, továbbá a korábbi bérlektől átvett répamennyiség egy negyed részének eladhatására nézve az engedély megadása iránt.

20. Gellért Emil vállalkozónak felebbezése a kórházépítésnél érdembe hozott kereseti követeléséből a többletmunkák után pótlólag óvadék levonását elrendelő tanácsi határozat ellen.

21. Simonovics Antal, Rác György és Német István 1848/49-es honvédeknek kérvénye rendkívüli segély utalványozása iránt.

22. Kreicsmer János városi rendőrnek kérvénye 100 K fizetési előleg utalványozása iránt.

Netán utólag még beérkező és szabályszerűen közzé teendő egyéb tárgyak.

Beosztás. Komlói József, végzett vasúti tisztképző tanfolyam hallgató, fölvételett a m. kir. államvasutak szolgálatába forgalmi díjnokká s szolgálatáttele Baja állomásra osztatott be.

Esküvő. Baron Vilmos bajai kereskedő f. hó 8-án tartja esküvőjét Zweig Lujza kisasszonnyal, Zweig Mór bajai szállodás kedves leányával.

Házasság. Schnitzler Károly m. kir. honvédszázados szombaton február hó 27-én esküdött örök hűséget Kormendy Ilonkának, özv. Kormendy Gyuláné nagybirtokosnő leányának Nemesmiliticsen. Az esküvön tanúként Fernbach Péter orsz. képviselő, Sztrilich Zsigmond nagybirtokos és Lednický Márton fővárosi ügyvéd szerepeltek.

Közgyűlés. A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj Egylete bajai fiókja vasárnap délutáni két órakor tartja évi rendes közgyűlését a Bajai Kereskedőifjak Egylete helyiségében. A közgyűlésre az egylet tagjait ezuton is meghívja az elnökség.

Halálozás. Folyó hó 29-én hunyt el Herman Bernát életének 73-ik, boldog házasságának 46-ik évében. Az elhunytat márc. hó 1-én d. u. 3 órakor kísérték az izr. sirkertbe örök pihenőjére nagy részvét mellett.

A bajai Gyümölcsészeti Egylet közli velünk, hogy az ingyen gyümölcs fák kiosztását beszüntették, minthogy azok teljesen elfogytak.

A baja-báttaszéki hid. A Budapesti Hirlap m. hó 28-iki számában a következőket olvassuk: »Az erdélyi országrész kapcsolatot kap Fiumével, tehát a tengerrel is, a Baja és Báttaszék közt építendő dunai hid által. E hid építésével egy régi vágy, egy régi szükség nyer kielégítést. A régi szerencsétlen vasuti politika tudvalevőleg tönkretette a magyar kereskedelem egy régi emporiumát: B a j a városát. Ez a hid hivatva lesz e törekvő derék várost ismét fölvirágoztatni. A tervezett közuti hid ugyancsak Baja és Báttaszék között azonban elmarad, mert legalább, is hét millióba kerülne és a vasuti hid különban is jórészt fölöslegessé teszi. Meglehet azonban,

hogy Duna-Szekesőnél, a hol jóval kevesebbe kerül, mégis át fogják hidalni a Dunát.

A torony óra. A plebánia templom torony-órája nem szolgáltat pontosságról mintaképet. Olyan rendetlenül mutatja az órákat, percekét, hogy valóságos chaost idéz elő. Felhívjuk a hatóság figyelmét másodszer.

A bajai kath. legényegylet február hó 28-án, *Odabasic* Gyula városi tisztviselő úr, mint kiküldött biztos jelenlétében megtartotta házrészlet sorshúzását, mely alkalommal a következő számok húzattak ki: 2, 11, 12, 17, 33, 50, 57, 86, 96, 100, 108, 119, 127, 142, 146, 156, 200, 208, 210, 212, 223, 227, 234, 247, 269, 282, 295, 296, 302, 334, 348, 352, 353, 390. E részjegyek Wildmann János egyleti pénztárnoknál beválthatók.

Köszönetnyilvánítás. *Mitterman* Antal, *Schlieszer* Miksa és *Pap Kovács* György urak a birtokukban levő bajai kath. legényegyleti házrészjegyüket, nagylelkűen az egyletnek ajándékozták. Fogadják ezúttal a legényegylet hálás köszönetét. Az Előjáróság.

Pokolgép a postacsomagban. Óbecséről jelentik: *Somogyi* Dezső ügyvéd a szerdai postával Adáról csomagot kapott; földadóként *Fölgyi* Sándor volt megnevezve. A csomag tartalmáról annyit árult el a szállítólevél, hogy minta van benne. Az ügyvéd elhozatta a postáról a csomagot, a mi két és negyed kiló súlyú volt s irodájában a személyzet előtt kezdte felbontani. A külső boríték eltávolítása után vászonburok következett vékony zsineggel átkötve. Ez pokolgépet rejtett magában, amely úgy volt a vászonhoz erősítve, hogy ha azt lerántják, elsül. Szerencsére *Somogyi* igen higgadt ember és zsebkésével lassan fejtette le a vászonborítékot, miközben észrevette, hogy egy vashenger a tartalma. Ennek végén rugószerkezettel kis kalapácsforma volt, zsineggel a vászonborítékhoz ragasztva. Ha ezt megrántották volna, a kakas a gyutacsra üt és szikrát adott volna. A gyanus szerkezetű gépet azonnal átvitték a csendőrségre, a mely a nyomozást megindította a földadó ellen. A furcsa ügyvédi honoráriumnak híre csakhamar befutotta a várost. A csendőrök még aznap Adára mentek, hogy ott a feladó nyomára jöjjenek.

A Bajai Kereskedő Ifjak Egylete által folyó évi február hó 27-én rendezett művész estélyen felülfizettek: *Reich* Farkas Fiai cég 524 K, *Grünhut* Miksa 74 K, *Schlieszer* Mór 15 K, *Schlieszer* Miksa 10 K, *Heks* Gábor 6 K és *Diamat* Lajos urak által 5 K, *Berkovics* Rezső Budapest, *Sam S.*, *Binga & Co.* Bécs, *Deutsch* Mátyás, *Schön* Ödön, *Dr. Rajk* Aladár, *Schwartz* Vilmos 10—10 K, *H. W.* 7 K, *Schöffner* Jakab Bécs, *Bergl* Nővérek 6—6 K, *Altenberg* Testvérek Berlin, *Drescher* Gyuláné, *Eisenstädter* S. és társai Bécs, *Fischer* Emil, *Fredel* és *Zwiback* Budapest, *Grünhut* Miksáné, *Dr. Hegedűs* Aladárné, *Dr. Kelemen* József, *Kemény* Ignátz Budapest, *Dr. Koller* Imre, *Landberg* Henrik Szeged, *Reich* Gyula, *Reich* Vilmos, *Ruff* és *Társas* Bécs, *Salzmann* és *Társas* Budapest, *Zweig* Mór 5—5 K, *Fischer* Béla, *Grünhut* Jakab, *Krausz* Jakab, *Reich* Ignátz, *Reich* Vidor, *Dr. Rosenberg* Samu, *Szücs* Ödön, *Schlieszer* Miksáné, *Schlesinger* Gyula 4—4 korona, *Gyarmati* Emil, *Milkó* Vilmos, *Nathe* Eduárd Bécs, *Podvinetz* Samu, *Polacsek* Testvérek és *Grünhut* Bécs, *Potschek* Richárd Prága, özv. *Reich* Bernátné, *Somogyi* Gyula, *Dr. Szirmai* Vidor, *Schwartz* Józsefné, *Weidinger* Benő, *Weidinger* Dezső 3—3 K, *Baron* Vilmos, *Bárdos* Áron Székesfehérvár, *Dr. Bérczi* Albert, *Breuer* Zsigmond, *Bokor* Oszkár, *Diamant* Lajos, *Dervaderits* Illés, *Fischer* József, *Jankovác*z, *Dr. Freund* József, *Fürst* Ignátz Budapest, *Goldschmidt* Zsigmond, *Goldreich* József, *Herpes* N. tiszthelyettes, *Kazal* József, *Klein* Rezső, *Klein* Ferencz, *Klauber* Salamon, *Kun* Lajos, *Kovács* Ignátz Budapest, *Dr. Lemberger* Armin, *Milkó* Mátyás, *Dr. Marton* Jenő, *idb. Nánay* Lajos, *Dr. Nemes* József, *Öehler* Gyula, *ifj. Rehák* György, *Práger* Izidor, özv. *Rosenberg* Mórné, *Rosenberg* Jakab, *Dr. Róna* Dezső, *Szász* Ottó, *Stern* József, *Scheiber* M. A., *Weser* Ottó Bécs, *Vécsei* Zoltán Csanád, *Weidinger* Gyula, *Weinberger* Jakab, *ifj. Wellisch* Géza, *Wiesel* Dávid 2—2 K, *Ernst* Sándor, *Herman* Aladár, *Kazinczi* Lipót, *Koller* József, *Kunbaja*, *Zax* Sándor Bécs, *Marosi* Jakab, *Podvinecz* Mór, *Regős* Adolf, *Rolberg*

Adolf, *Roth* Pál Fülöp, *Scharpf* Elek, *Szirmai* Jenő, *Schön* Jenő Bikity, *Schneider* Gábor, *Strausz* Dezső, *Türkl* Emilné 1—1 K, *Tinusz* Károly 2 K 03 f, *Halpauer* Endre 40 f. — *Tiszta* jövedelem 838 K. — Fogadják a nemesszívű adakozók az Egyesület hálás köszönetét.

Gyilkosság. F. hó 1-én ismét alaposan működött az Alvéken a bicska, csak hogy ezúttal a dolog rendkívül súlyos kimenetelű verekedéssé fajult. A bicskázásnak egyik áldozata már meghalt, másik szintén élet és halál között lebeg, míg a harmadik áldozat állapota az orvosok jelentése szerint rendkívül aggasztó.

A rémes vérengzésről a következő tudósításunk számol be:

Vasárnap éjszaka az Erzsébet királyné-utcában levő özv. *Rigó* Jánosné korcsmájában táncmulatság volt, a hova elment többek kíséretében *Márkus* Rezső budapesti géplakatos is. A mulatság éjfélig elég kedélyesen folyt. Ekkor azonban néhány új vendég érkezett a korcsmába. Az új jövevények alig hogy meglátták a budapesti gépészt, egyenesen neki mentek, hogy beleköthessenek és verekedést provokálhassanak. A midőn a korcsmabeliek látták, hogy az új vendégek csak verekedni akarnak *Márkussal*, annak védelmére keltek. Az ujak csak ezt várták. Rárontottak *Márkusra* és védelmezőire: *Rabata* Sándor, *Muity* Lajos, *Folkmann* Péter, *Vogel* Lajos, *Fábik* András és *Kriszics* József.

Ezek bicskát rántottak és a villogó késekkel vadállati dühvel vetették magukat a táncosokra. Most már általános lett a dulakodás.

A kétségbeesett korcsmárosné azonnal értesítette a rendőrséget. Mire azonban az odaért, a verekedést kezdők széjjel szaladtak. A korcsmában csupán hárman maradtak és pedig *Márkus* Rezső, *Trébert* Lőrincz és *Madarász* Dániel. A két előbbi halálra volt sebezve, míg az utóbbi szintén rendkívül súlyos természetű sérülést szenvedett.

Márkus Rezső már nem jutott élve a kórházba, mert utközben, szállítás közben meghalt.

Strébert Lőrinc a sok vérvesztés folytán elvesztette az eszméletét. Felgyógyulásához kevés a remény.

Madarász Dániel életéhez sem fűznek sok reményt az orvosok. Állapotát rendkívül aggasztónak tartják.

A nagy vérontásban részt vett legények közül elfogta a rendőrség *Rabata* Sándort, *Muity* Lajost, *Folkmann* Pétert és *Fogl* Lajost, kiket még a délelőtti folyamán átadtak a bíróságnak. Delután bevitték a bíróság fogházába *Fábik* András és *Kriszics* Józsefet.

A rendőrség lefoglalt 3 bicskát, amelyek ott van még a vér nyoma. A bicskákat *Rabata*, *Fogl* és *Folkmann*nál találták. Az elfogottak közül kettő szintén meg van sérülve.

A bíróság a szabadkai ügyészséget még a hétfői nap folyamán távirati uton értesítette a fölháborító véres esetről.

Modern festészet és díszítés. *Hegedűs* György városunk szülötte, aki több olasz iskola elvégzése után városunkban letelepedett (Parti-utca 17. sz.) a lakásfestészetnél és a házhomlokzatok díszítésénél modern, izléses irányt és díszes ujtásokat óhajt a közönség körében meghonosítani. Felhívjuk tehát a műértő közönségnek figyelmét, hogy lakásaik festésénél és házhomlokzataik díszítésénél *Hegedűs* Györgyöt bizalmával meg-tisztelni szíveskedjék.

A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magiszükségletét *Mauthner* Ödön es. és kir. udvari magkereskedésében, *Budapest*, *Rottenbiller-u.* 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti-és virágújdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai *Dr. Lehman* arckenőcs, mely pár napi használat után megifjítja az arcbrórt eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőrtakát (Mitesser.) Egy tégely ára 1 korona, csak ne-
vem és arcképpemmel ellátott tégelyt fogadjunk el! **Gyarmati** Emil városi gyógyszer-tára a Szent-Háromság-hoz Baján.

KÖZGAZDASÁG.

A baromfi tenyésztésről.

Felolvasta: **Lissák** János.

(Folyt. és vége.)

Baromfiak eledelére térvén át, hangoztat-hatom, miként nem áll az állítás, hogy a baromfit csak zsákból, vagy a boltból vett drága szemmel pl. kukoricával lehet csak etetni. Ha így állana a dolog, akkor szóba sem hoztam volna azt, minthogy a drága eleség mellett csakugyan nem fizetné ki magát. Azonban az ügy másképen van. A baromfi, különösen a tyúk és a kácsa, a természet mind a három országából veszi táplálékát és éppen nem válogatós. Így előszere-tettel legelik a füvet, eszik a salátát, jól fejlődnek a dara közé kevert és apróra össze-vagdalt burgonyától, fütől, csalántól, herétől, répától stb. Sokat tojnak a főt zabtól, árpától, kender- és napraforgó magvától. Megeszik a legyet, a szunyogot, a szöcskét, az esőkukacot és igen jól érzik magukat télen át, ha meleg ólban tartva apróra összevagdalt lóhúst és egyéb bélhulladékot is kapnak. Ezen kívül lenyelik és megkivánják a meszet, a homokot, az apró kavicsot, mely az emésztést fokozza és a tojáshéj képződést elősegíti.

Mindezekből megérthető, hogy a házi szárnyasaink igen sokféle olyan eleséggel táplálkoznak, melyekkel a legszegényebb ember is rendelkezhetik és amelyek máskülönben alig lennének jobban értékesíthetők. Az etetés sorrendjében követésre méltónak ajánlom azt a szabályt, hogy reggel inkább kapjanak könnyebben emészthető eledelt, pl. füvel elegyített darát, főt burgonyát, este meg — legkivált télen — szemet adjunk nekik, de ne tulságig, mert a szív elzsírosodása folytán el is pusztulhatnak. Ezen kívül nagy gondunk legyen arra, hogy itatójukba öntött tiszta és friss vízben faszén és rozsdás vas álljon és a kis kacsák részére usztató se hiányozzék.

Az egészséges táplálék, a friss víz, a tisztán tartott hálóhely mellett baromfiaink gyorsan fognak fejlődni és csekély megszakítással sokat fognak tojni és egészségesek is lesznek; de ha mégis valamelyiken bágyadságot, tollfölborzongást tapasztalunk, azon esetben a beteg állatot azonnal különítsük el, mert csak így állhatjuk utját a netán jelentkező ragályos betegségeknek. A beteg állatot azután vizsgáljuk meg és ha a bajt fölfödöttük, alkalmazzuk azt a szert, melylyel megmenthetjük. Ha már a dög kiütött, vagy a szomszéd-ban van, akkor folyton résen legyünk és mindenk előtt a járványt jelentsük be a hatóság-nál, a beteg állatokat meg szigorúan elkülönítve tartjuk, az egészségeseknek meg nyujtsunk legjobb eledelül buzát, árpát, kenyérmorzst, sült burgonyát és a vizükbe több héten át 1 liter vízbe 3 gram vasgálicot tegyünk *Creolin*, *Antifibrin*, *Taniusz* gyökér kivonatából továbbá *Rebarbara* és gumiarabicumból készített labdacombokból is adogassunk be nekik napjában háromszor.

Ezek után a baromfiak meghizlalásának célszerűbb módját írrom le.

Nálunk leginkább csak a ludat és a kacsákat szoktuk tömés által hizlalni, ami — ha szigorúan tekintjük — egy neme az állatkínzásnak. Ezt az állatkínzó módot, ha egyszerre háromnál több darabot akarunk megjavítani, a következő eljárás alkalmazásával szüntethetjük meg. Készítettünk minden baromfifaj részére külön olyan ketrecek, melyeknek lécezett oldalán kényelmesen kinyujt-hassák fejüket a kívül elhelyezett és a vályúba szórt eledelért és a vízért. Ha az alj eltávolítása céljából kihuzható felső fenékekkel bírnak, akkor a tisztogatással könnyen vég-zünk és időt takarítunk meg. Megkezdvén a hizlalást, első etetéskor jólakásig adunk nekik darát, vagy egész szemben kukoricát vagy főzött zabot. Megjegyezvén ez elfogyasztott mennyiséget, ismételve ugyanannyit adnak nekik minden 12 óra eltelté után és betart-juk négy héten át, mely idő alatt a ludak vályujában állandóan legyen friss víz és abban faszén és rozsdás vas, de a kacsáknak csak etetés után adjunk vizet, azután, ha eleget ittak, távolítsuk el, mert máskülönben a folytonos visszöröcsölés mellett az eledel megemésztetlenül menne el tőlük. A tyukok

hizlalása így megy végbe: megdaráltatunk a befogott állománynak 8—10 napra megfelelő kukoricát. Ez megszállván, előbb a lisztes részét tejjel sűrű pépnek keverjük; és napjában kétszer adva megemésztetjük; majd meg a darát is azonképen tejjel elegyítve feletetjük és így járván el, 8—10. napra már akár a konyhára, akár az eladásra zsiros és finom husu tyúkjaink lesznek.

A röviden leírt, és már sok helyen meg-honosult hizlalással az állatokat nem kinez-zük, agyon nem tömhetjük, ellenben időt ta-karítunk meg, és az aljnak tisztán tartása mellett a tollazatot is értékében megtartjuk. És — ami szintén előny — az ilyen hizlalás körüli teendőket magunk is elvégezhetjük, de újból megjegyzem, hogy az ilyen módon történe hizlalás annál jobban sikerül, ha minél több darabot fogunk be egyszerre és akkor adunk nekik enni, midőn étel után erősen vágyód-nak.

Gondolkodjunk tehát az itt elmondottak fölött, vizsgáljuk meg körülményeinket, és hacsak lehetséges, adjunk helyet az udvarban a baromfi sokaságának, hogy erősödjünk és vagyonosodjunk.

Köszönet nyilvánítás.

Felejthetetlen szeretett fivérem, illetve nagybátyám és rokonunknak, néhai Dr. Gaál Ernőnek temetésénél megnyilatkozó részvétért — betegségem miatt akadályozva lévén — ez uton fejezem ki mélyen átértett hálás kö-zszönetünket minden jóbarátainknak, ismerőseinknek és a résztvevő közön-ségnek.

özv. Natti Józsefné, Natti Clotildka
és a rokonság.

X/2. sz.

Kb. jkv. 1904.

Árlejtési hirdetés.

Baja város közkórházának igazgatósága 1904. évi április hó 1-től 1905. évi március hó 31-ig terjedő időtartamra a rizs, bab, borsó, köles-kása, dara, árpa, lencse, szárított szilva, szilvaiz, cukor, kávé, tarhonya és liszt szükség-let biztosítására árlejtést hirdet.

Az árlejtési feltételek nevezett kórház igaz-gatóságnál naponként délelőtt 8 órától 12 óráig, délután 3 órától 5-ig megtekinthetők.

Az ajánlatok az árlejtési feltételekben előirt ovadék és mintákkal ellátva lepecsételt boríték-ban »Ajánlat Baja város közkórházában szük-séges fűszer és ezzel rokon árú szállítására« felirattal ellátva a kórház igazgatóságnál **1904. évi március hó 23-ik napjának déli 12 óráig** nyújtandók be, — késve vagy hi-ányosan felszerelt ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Baja, 1904. évi március hó 3-án.

Dr. Ladányi Mór
igazg. főorvos.

Köszönet nyilvánítás.

Feledhetlen emlékű férjem, illetve atyánk,

Herman Bernátnak

elhunyta alkalmából számos oldalról ta-nusított és szívünknek jóleső részvétért forrón érzett, hálás köszönetünket nyil-vánítjuk.

A gyászoló család.

5 koronáért

küldök 4½ kiló (kb. 50 db.) kevéssé megsértült
finom enyhe

pipere szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és
gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előze-
tes megküldése esetén, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

Stökl Ferencz tulajdonát képező
Erzsébet királyné-utca 78. számú

HÁZ,

mely több lakásból áll, a hozzá tartozó
szép szőlő és gyümölcsös kerttel együtt
szabad kézből **tehermentesen eladó.**

Házak, ingatlanok

adásvételét,

bérleteket

olcsón közvetít

TAUBNER FÜLÖP

BAJÁN.

4-2

A Bajai Kölcsonös Segélyző-Egylet

eddiggi hivatal helyisége egy vagy több

üzlethelyiség

céljaira, esetleg lakással.

május hó 1-től kiadó.

COX ELADÁS.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy légszesz-gyárból származó **I-ső rendű**

DIÓ-COXOT

szereltünk be, a megrendelések átvéte-lével **Krahl Károly** szállító urat biztuk meg.

Jutányos árak! Kitünő minőség!

Teljes tisztelettel

Bajai Kereskedelmi és Iparbank

**Dupla villanydelejes kereszt,
vagy csillag.**

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: *köszvény, reuma, asthma* (nehéz lélegzés) *álmattanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia* (eskór), *ide-gesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza*, valamint min-den *idegbetegségnél*. Azon beteg, aki 88503 sz. készülékem által legfeljebb **44 nap alatt** meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülé-kemet megkísérelni; meg vagyok győződve készülé-kem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel, vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

Scheffer D. Sándor

Budapest VIII. Bezerédi-utca 3. szám.

Vendéglő- és házeladás.

A szeremlei-utca 3. szám alatt levő,
volt Szeicz-féle

vendéglő és ház

elköltözés miatt jutányos áron eladó.
Bővebbet ugyanott.

5-2

Gyár: NYERGES-ÚJFALU (Esztergom m.) Sürgöncim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

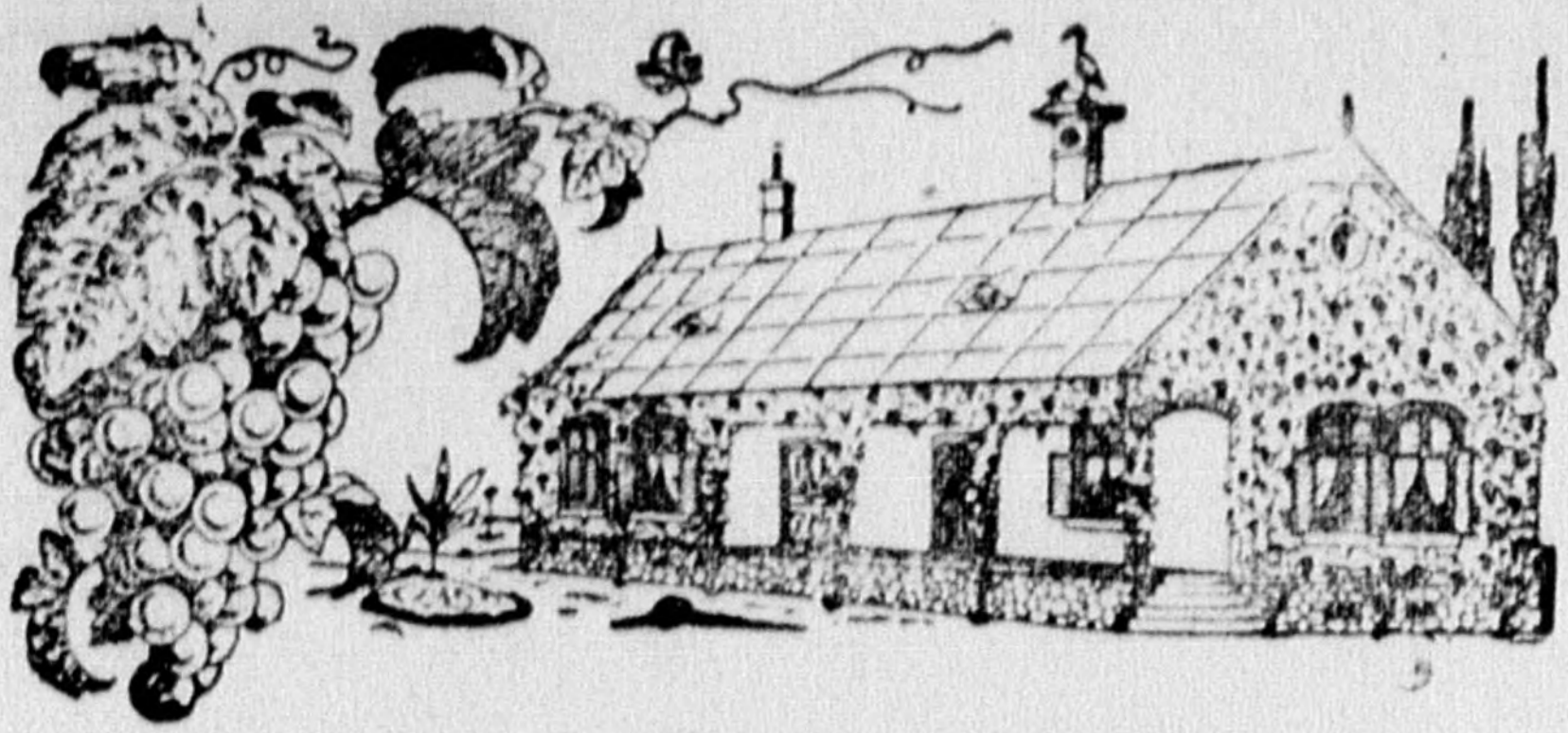
AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrássy-út 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó természetű) mert nagyjából ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja.

C Z I M:

Ermelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

3 frt 40 kr.

utánvétellel egy vég szepességi vászon, 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással, — számos elismerés.

4 frt 50 kr.

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 mtr divatos szövet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható DENKER JÓZSEF-nél BUDAPEST. VII., Hernád-u. 54. 10-9

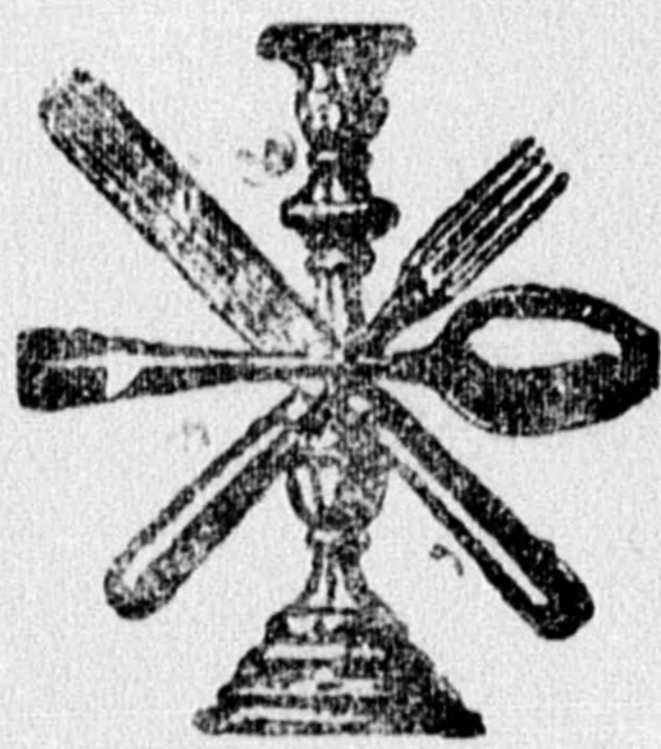
Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat

Legjobb valódi francia szivar-
kapapir és szivarkahüvely kap-
ható az ország minden
különlegességi árudájában.

Egy háztartási mérleg ingyen.

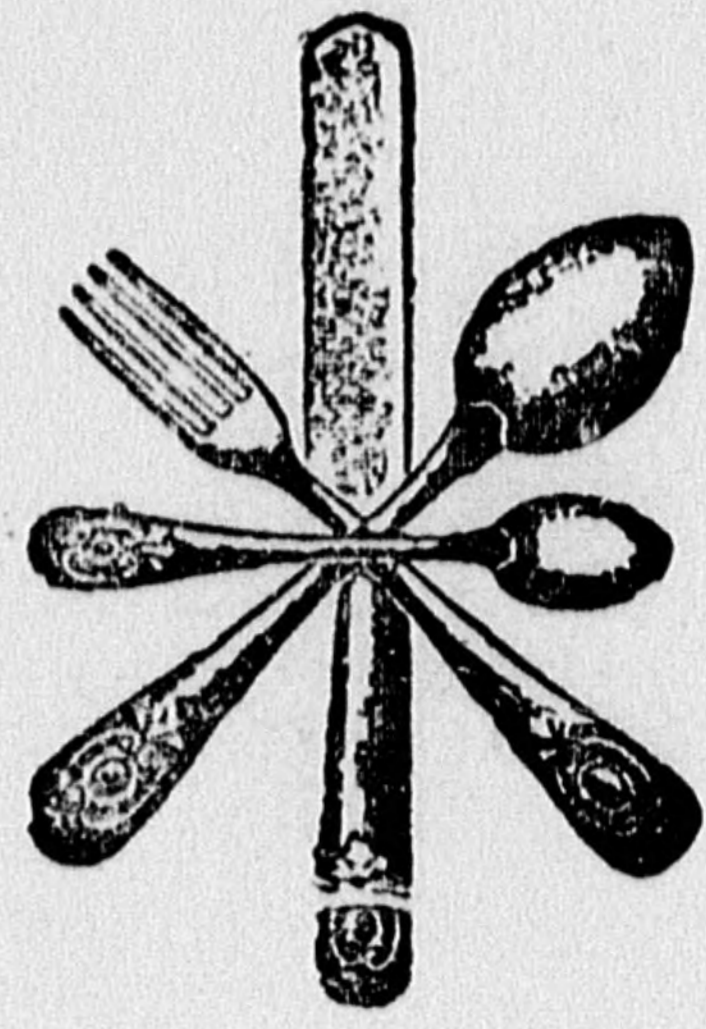
Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüstárúimat** és pedig: 6 drb. mexikói ezüst asztali kést, 6 drb. mexikói ezüst evővillát, 6 drb. mexikói ezüst evőkanalat, 12 drb. mexikói ezüst kávéskanalat, 6 drb. kiváló desszertkést, 6 drb. kiváló desszertvillát, 1 drb. mexikói ezüst levesmerő-kanal, 1 drb. ezüst tejmerítő, 2 drb. elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb összesen frt 6.50 csak

Minden megrendelő ezenkívül **jutalomképen** egy szavatosság mellett pontosan működő 12½ kiló hordképességű **háztartási mérleget** kap **teljesen díjtalanul**. A **mexikói ezüst** egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért **25 évi jótállást** vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Schetter D. Sándor Bpest, Bezerédi-u. 3.

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst árúimat

és pedig:

- 6 darab mexikói ezüst asztali kést,
- 6 » » » evővillát,
- 6 » » » evőkanalat,
- 12 » » » kávéskanalat,
- 6 » kiváló desszertkést,
- 6 » » desszertvillát,
- 1 » mex. ezüst levesmerítő kanalat,
- 1 » » » tejmerítőt,
- 2 » eleg. szalon asztali gyertyatartót

46 darab összesen csak 6 frt 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12½ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is) melynek tartósságáért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalok.

Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén, vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker József

központi forgalmi áruháza
BUDAPEST, Hernád-u. 54. 10-8

Elsőrendű budapesti légszesz

DIÓ-KOKSZ

kapható augusztustól kezdve házhoz szállítva és átmázsálva métermázsánsként

3 korona 20 fillérért.

Megrendelések már most előjegyezhetők:

Geiringer és Berger cégnél, Baján.

Pártoljuk a honi ipart!

A legjobb

Író ténták „STELLA” védjeggyel

Másolható ténták „STELLA”

Színes ténták „STELLA”

Tusoldat „STELLA” védjeggyel

készülnek a „STELLA” vegyészeti gyárban

BUDAPESTEN.

Főraktár:

Ifj. WAGNER ANTAL papirkereskedésében

B A J A.

52-40

Pártoljuk a honi ipart!